
Regeringens strategi för utveckling och export av miljöteknik 2011-2014 – Lägesrapport februari 2013

ETT DOKUMENT UNDER UTVECKLING

Näringsdepartementet, Miljödepartementet och
Utrikesdepartementet

Miljöteknik-
strategin

Innehåll

INLEDNING	3
UNDERLAG FÖR POLICYUTVECKLING.....	4
<i>En tydligare ansvars- och rollfördelning mellan statliga aktörer (Regeringskansliet) ..</i>	<i>4</i>
<i>Utvärdering (Tillväxtanalys) .....</i>	<i>4</i>
<i>Statistik (Tillväxtanalys) .....</i>	<i>5</i>
<i>Information webbplats (Tillväxtverket) .....</i>	<i>6</i>
<i>Enklare väg till EU-ansökningar (Tillväxtverket) .....</i>	<i>7</i>
<i>Omvärldsanalys.....</i>	<i>7</i>
INNOVATIONER OCH VÄXANDE FÖRETAG	11
<i>Inkubatorer (Almi Företagspartner AB/Innovationsbron AB).....</i>	<i>11</i>
<i>Testbäddar för miljöteknik (VINNOVA) .....</i>	<i>12</i>
<i>Mötesplats för företag och investerare (Energimyndigheten) .....</i>	<i>12</i>
<i>Forskning och kompetensutveckling (VINNOVA) – Del 1.....</i>	<i>13</i>
<i>Utländskt riskkapital (Business Sweden) .....</i>	<i>14</i>
ETT INNOVATIVT OFFENTLIGT SVERIGE	15
<i>Innovationsupphandling (VINNOVA och Energimyndigheten).....</i>	<i>15</i>
ETT ATTRAKTIVT SVERIGE I VÄRLDEN.....	17
<i>SymbioCity – Sustainability by Sweden (Business Sweden) .....</i>	<i>17</i>
<i>Presentation svensk miljöteknik vid int'l konferenser (Business Sweden) .....</i>	<i>18</i>
<i>Mottagande av utländska delegationer (Business Sweden) .....</i>	<i>19</i>
VÄGEN TILL NYA MARKNADER.....	21
<i>Forskning och kompetensutveckling (VINNOVA) – Del 2.....</i>	<i>21</i>
<i>Inkubatorer (Almi/Innovationsbron AB) – Del 2 .....</i>	<i>22</i>
<i>Ökad affärskompetens inför internationella affärer (Tillväxtverket) .....</i>	<i>23</i>
<i>Småföretagsprogram (Business Sweden).....</i>	<i>23</i>
<i>Särskild satsning på miljöteknikexport till Kina, Indien och Ryssland (Regeringskansliets internationella miljötekniksamarbete, RK IMT) .....</i>	<i>24</i>
<i>The Centre for Environmental Technology (Centec).....</i>	<i>26</i>
<i>Exportsatsning utvalda marknader – USA, Brasilien och Turkiet (Business Sweden) ..</i>	<i>26</i>
STATLIGA AKTÖRER INOM MILJÖTEKNIK.....	29
ALMI.....	29
BUSINESS SWEDEN	29
ENERGIMYNDIGHETEN	31
HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN	32
KEMIKALIEINSPEKTIONEN	33
MILJÖSTYRNINGSRÅDET	34
NATURVÅRDSVERKET.....	35
IMT.....	36
SIDA	37
SMHI	38
STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN	39
SWEDFUND	39
TILLVÄXTANALYS.....	40
TILLVÄXTVERKET	41
VINNOVA	42

Inledning

Regeringens strategi för utveckling och export av miljöteknik 2011–2014 presenterades den 1 september 2011. Den syftar till att förbättra förutsättningarna för framväxt och export av nya svenska miljötekniklösningar. Strategin inkluderar fyra olika politikområden, närings-, handels-, miljö- och biståndspolitik och regeringen satsar 400 miljoner kronor på miljöteknikområdet under perioden 2011–2014. Insatser genomförs på kort och lång sikt – från forskning och innovation till export.

Strategins mål är att

- Åstadkomma goda förutsättningar för framväxt och utveckling av miljöteknikföretag i Sverige.
- Främja export av svensk miljöteknik och bidra till hållbar ekonomisk tillväxt i Sverige och globalt.
- Främja forskning och innovation inom miljöteknik och underlätta kommersialisering.

Sverige - ett grönt föregångsland

Regeringens ambition är att Sverige ska vara ett grönt föregångsland. Även om klimat- och miljöutmaningen kan ses som vår tids största hot, så är det också en möjlighet. En möjlighet att skapa nya jobb och nya företag, öka exportintäkterna och bidra till en bättre miljö både här hemma och i vår omvärld. Runt om i världen görs stora investeringar inom områden som förnybar energi, avfallshantering, vattenrening och hållbar stadsutveckling. Detta öppnar stora möjligheter för svenska lösningar och svenskt näringsliv att matcha behov och efterfrågan för en hållbar tillväxt, utveckling och jobbskapande i Sverige och globalt.

Ett 20-tal uppdrag på gång

Regeringen har inom ramen för strategin beslutat om ett 20-tal uppdrag till ett 10-tal myndigheter och organisationer med statlig finansiering. Genomförandet av uppdragen ska bidra till att skapa bättre förutsättningar för svenska företag inom vissa utvalda områden. Inriktningen på uppdragen baseras på analysunderlag och på dialoger med aktörer inom området. Strategin tar också ett samlat grepp om det statliga åtagandet på miljöteknikområdet. Det bidrar till ett mer effektivt statligt genomförande, som ska underlätta för de aktörer som vill utveckla och exportera miljöteknik. Genomförandet av

Miljöteknikstrategin är en pågående process som sker i en öppen dialog med aktörer i samhället.

Underlag för policyutveckling

En tydligare ansvars- och rollfördelning mellan statliga aktörer (Regeringskansliet)

Det är viktigt att arbetet med miljöteknik inom statliga myndigheter och organisationer med statlig finansiering samordnas för att nå bästa möjliga resultat. Även aktörer på regional och lokal nivå bör involveras. Detta är betydelsefullt både för att nå målen i Miljöteknikstrategin och för att agera samstämmigt och i linje med Sveriges politik för global utveckling (PGU). I detta syfte genomför Regeringskansliet en genomgång av samtliga myndigheters och relevanta organisationers ansvarsområde inom strategin och miljöteknikarbetet. Avsikten är få till stånd en tydligare arbetsfördelning mellan de statliga aktörerna för att säkerställa att respektive aktörs kärnkompetens utnyttjas optimalt och för att undvika dubbelarbete.

Operativt ansvariga för samordningsarbetet är den interdepartementala arbetsgruppen för miljöteknik, där Näringsdepartementet, Miljödepartementet och Utrikesdepartementet ingår. Styrningen för arbetsgruppen görs av de fyra ansvariga statssekreterarna för energi, miljö, handel och bistånd. Ett antal särskilda aktiviteter har genomförts under 2012, bl.a. möte mellan statssekreterarna och de statliga aktörernas generaldirektörer respektive Vd:ar samt avstämningsmöten på tjänstemannanivå mellan Regeringskansliet och berörda myndigheter och organisationer.

Kontakt:

rk_miljoteknik@regeringskansliet.se

Näringsdepartementet: Elisabeth Lidbaum, Per-Anders Widell

Miljödepartementet: Anna Carin Thomér

Utrikesdepartementet: Mats Borgenvall, Kerstin Nordlund-Malmegård

Utvärdering (Tillväxtanalys)

Regeringen har gett Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) i uppdrag att utvärdera Miljöteknikstrategin och de insatser som genomförs inom ramen för strategin. Uppdraget (N2012/760/E) har en totalbudget på 3 miljoner kronor och genomförs under 2012-2014. En slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 mars 2015. Myndigheten ska presentera delrapporter för

genomförandet i december 2013 och 2014. En första delrapportering (WP/PM 2012:20) överlämnades till Regeringskansliet i december 2012.

Utvärderingsarbetet ska gälla såväl genomförandets processer och organisering som resultaten och effekterna av insatserna. Syftet med utvärderingen är både att ta fram underlag som kan tjäna som beslutsunderlag för framtida satsningar och att löpande stötta de olika aktörer som fått uppdrag inom strategin i deras genomförande. I uppdraget ingår att upphandla en konsult för att tillförsäkra även en extern utvärdering, vilket Tillväxtanalys gjort genom att upphandla en följeforskare.

I genomförandet av uppdraget arbetar Tillväxtanalys tillsammans med de myndigheter och andra aktörer som fått särskilda uppdrag inom strategin. Följeforskningen ansvarar för insamling av data kring genomförandet och att ta fram insatslogik (programlogik) som ska visa på hur olika insatser tänks kunna generera avsedda effekter. Tillväxtanalys kommer dessutom att tillsammans med följeforskaren och respektive genomförare ta fram utvärderingsplaner för respektive insats och för strategin i dess helhet. Tillväxtanalys ska också analysera strategins innehåll och sammansättning med syfte att identifiera styrkor och svagheter.

Kontaktperson: Johan Harvard, johan.harvard@tillvaxtanalys.se

Statistik (Tillväxtanalys)

Regeringen har gett Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) i uppdrag att ta fram och utveckla statistik för miljötekniksektorn. Uppdraget (N2011/3997/E) har en budget på 1 miljon kronor och genomförandet stäms regelbundet av med Regeringskansliet.

Att ta fram statistik är viktigt för att analysera utvecklingen på området och som underlag till olika analyser. På miljöteknikområdet råder det i dag brist på bra statistik. Ett skäl är att det är svårt att göra en avgränsning kring vad som ska omfattas av definitionen miljöteknik.

Uppdraget innebär att Tillväxtanalys under 2011 och 2012 ska producera statistik över den svenska miljötekniksektorn för 2010 och 2011 samt att under dessa år kontinuerligt vidareutveckla statistiken. Tillväxtanalys ska förvalta den statistik över den svenska miljötekniksektorn som tidigare togs fram av Sveriges miljöteknikråd, Swentec.

För att genomföra uppdraget har myndigheten samarbetat med Statistiska centralbyrån kring miljöräkenskaper, Patent- och registreringsverket samt med ett antal myndigheter och andra aktörer inom Miljöteknikstrategin: Energimyndigheten, Exportrådet (från och

med den 1 januari 2013 Business Sweden (Sveriges export – och investeringsråd), VINNOVA och Tillväxtverket samt andra aktörer som ASSET Föreningen Svensk Miljöteknik, Stockholm Business Region och Göteborg Business Region.

Inom ramen för uppdraget har publicerats:

- Statistik om Miljösektorn 2003 – 2010. Statistik 2011:08.¹
- Statistik om Miljösektorn. Statistik 2012:02.
- Statistik om miljösektorn – Arbetsställen omsättning och export 2003-2011. Statistik 2012:06
- Statistik och indikatorer om näringslivets gröna omställning – ett förslag till en Miljöteknikstatistikportfölj. Rapport 2012:07.

Kontaktperson: Eva Alfredsson, eva.alfredsson@tillvaxtanalys.se

Information webbplats (Tillväxtverket)

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att utveckla en webbplats för att tillgängliggöra och förvalta internetbaserad, användarvänlig information för att samla olika offentliga aktörers insatser inom miljöteknikområdet. Uppdraget (N2012/5754/E) har en totalbudget på 3,5 miljoner kronor och genomförs under 2012-2014. En slutlig rapport ska överlämnas till Regeringskansliet senast den 15 januari 2015.

Webbplatsen syftar till att underlätta för den som söker information om pågående statliga insatser på miljöteknikområdet. Informationen ska i huvudsak vara avsedd för företag som har intresse av att ta fram och utveckla miljöteknik. Arbetet ska genomföras i nära samarbete med andra relevanta myndigheter och organisationer inom miljöteknikområdet, företagsfinansiering och företagsrådgivning. Informationen och hur den görs tillgänglig ska samordnas med andra relevanta myndigheter och organisationer. Avstämning och samordning ska särskilt ske med Business Swedens uppdrag kring kommunikationsplattformen *SymbioCity* och besökshantering.

Webbplatsen syftar även till ökad spridning av kunskap genom att sprida goda exempel från företag och offentliga aktörer samt att presentera intressant statistik och rapporter. Målgruppen är både offentliga aktörer och företag.

Webbplatsen innehåller även den databas över svenska miljöteknikföretag och den karta över svenska referensanläggningar som gjorts inom ramen för Sveriges miljöteknikråds (Swentecs) kommittéuppdrag från 2008 till och med 2010. Tillväxtverket har fått ett formellt uppdrag att förvalta databasen.

---

¹ Hyperlänk till rapporterna

www.swedishcleantech.se

Kontaktperson: Helen Bålman, helen.balman@tillvaxtverket.se

Enklare väg till EU-ansökningar (Tillväxtverket)

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att genomföra en särskild satsning för att underlätta för svenska företags deltagande i olika EU-program på miljöteknikområdet. Uppdraget (N2011/6464/E) har en totalbudget på 7 miljoner kronor och genomförs under 2011-2014. En slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 mars 2015.

EU-stöd har blivit ett vanligt inslag och komplement till nationella satsningar. Dock upplevs det ofta som att det är svårt och tidskrävande att engagera sig i olika EU-processer för att få ta del av stödet, särskilt för små och medelstora företag. Därför ska Tillväxtverket genom uppdraget tillgängliggöra information till svenska små och medelstora företag som visar ett intresse för olika program för EU-finansiering på miljöteknikområdet.

Målet med uppdraget är att öka antalet svenska ansökningar, öka kvaliteten på ansökningarna och se om det finns relevanta program som inte används i dag men som skulle kunna användas av svenska miljöteknikföretag. Aktuella program är *Intelligent Energy Europe, FP7, Life+ och Eco-Innovation*.

Efter dialog med nätverk som Asset Föreningen Svensk Miljöteknik (sektorskunskap) och Enterprise Europe Network (EU-expertis) genomfördes en ansökningsomgång som resulterade i att fyra projekt beviljades och att 6 miljoner kronor av den totala projektbudgeten fördelades. Därutöver pågår ett utvärderade arbete för att öka förståelsen bakom företags beslut att delta i EU-ansökningar, samt vilken typ av stöd företagen efterfrågar av det offentliga.

Kontaktperson: John Wallon, john.wallon@tillvaxtverket.se

Omvärldsanalys

Omvärlds- och marknadsanalys är en viktig del av arbetet för att ta fram bättre underlag för beslut. Det finns i dag inget specifikt uppdrag kring detta inom Miljöteknikstrategin, men det ingår som en komponent i flera uppdrag som beskrivs under *Vägen till utländska marknader*.

Omvärldsanalys är särskilt viktigt bl.a. för att tillgängliggöra information för små och medelstora företag om rättsliga och ekonomiska styrmedel, marknadspotential och eventuella samarbetspartners. Metodutveckling för omvärldsanalys och identifiering av svenska företags behov är viktigt för fortsatt strategiskt arbete.

Regeringskansliets omvärldsbevakning

Regeringskansliet och dess myndigheter deltar i ett antal internationella processer som innebär tillgång till analyser som kan vara av intresse och till nytta för Sverige och aktörer på miljöteknikområdet.

EU handlingsplan för miljöinnovationer (EcoAP)

En plattform som lanserats inom ramen för EU och fortsättning på *Environmental Technology Action Plan (ETAP)*.

Kontaktpersoner:

Per-Anders Widell, Näringsdepartementet
Anna Carin Thomér, Miljödepartementet

<http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/>

OECD

<http://www.oecd.org/>

Andreas Halvarsson, Näringsdepartementet,
andreas.halvarsson@regeringskansliet.se

International Energy Agency (IEA)

<http://www.iea.org/publications/>

Internationellt organ lokaliserat i Paris under OECD. IEA:s kärnområden är datainsamling, marknads- och policyanalys, energiberedskap, tekniksamarbete och hållbar utveckling.

Kontaktperson:

Per-Anders Widell, Näringsdepartementet, per-anders.widell@regeringskansliet.se

Katarina Isaksson, Sverige representation vid OECD,
katarina.isaksson@regeringskansliet.se

Clean Energy Ministerial

<http://www.cleanenergyministerial.org/>

Clean Energy Ministerial lanserades 2010 och är en högnivåprocess som leds av energiministrarna i G20 och de nordiska länderna. Målet är ökat samarbete för att underlätta för att påskynda utveckling och spridning av "kolsnål" energiteknik inom en rad viktiga områden. Sverige deltar i initiativ för energieffektiva produkter, smarta nät, elfordon och energiledning samt har varit med och initierat en plattform för hållbara energilösningar i städer.

Kontaktperson: Fredrik von Malmborg, fredrik.von-malmborg@regeringskansliet.se

Nordiska ministerrådet

<http://www.norden.org/sv/nordiska-ministerraadet>

Tillväxtanalys omvärldsbevakning

Inom ramen för Tillväxtanalys finns en etablerad verksamhet för omvärldsbevakning. Framför allt bevakas och analyseras utvecklingen på marknaderna i Brasilien, Indien, Japan, Kanada, Kina, Korea och USA. Detta arbete syftar till att öka kännedom och förståelse för vad andra länder gör på nationell, regional och lokal nivå för att stimulera utveckling av ny konkurrenskraftig miljöteknik och innovativa, växande miljöteknikföretag.

Ambitionen är att a) beskriva hur Sverige kan uppnå ett ökat utbyte och samarbete med aktörer inom akademi, näringsliv och förvaltning på de aktuella marknaderna samt b) i de fall där det är möjligt bidra med kunskapsunderlag som direkt kan användas för att förbättra Sveriges politik på miljöteknikområdet (politiklärande). Fallstudier av genomförda insatser för att främja miljöteknik och hållbara innovationer är en central del i detta arbete.

I Tillväxtanalys uppdrag ingår slutligen att bidra till att utveckla andra myndigheters, framförallt Vinnova, Energimyndigheten och Tillväxtverket, insatser genom att utföra analyser, bevakning och operativt stöd nära kopplad till deras verksamhet.

<http://www.tillvaxtanalys.se/sv/publikationer.html>

<http://www.tillvaxtanalys.se/sv/om-tillvaxtanalys/verksamheten/innovation-och-globala-motesplatser/utlandsverksamhet.html>

Kontaktperson: Martin Flack, martin.flack@tillvaxtverket.se

Business Sweden

Business Sweden sammanställer regelbundet statistik över svensk handel, konjunkturläget på olika marknader, nuläge och prognoser för svensk export med mera. Mauro Gozzo, chefekonom på Business Sweden, sammanställer tre gånger per år översikter om efterfrågeläget på de viktigaste svenska exportmarknaderna. Marknadsöversikterna presenterar ett scenario för respektive lands utveckling på två års sikt och går igenom de viktigaste möjligheterna och problemen för svensk export generellt.

<http://www.business-sweden.se/sv/exportfakta/statistik-och-analys/>

Exportrådet genomförde 2011 på uppdrag av regeringen, och med delfinansiering från Energimyndigheten, en marknadsprioriteringsanalys inom miljöteknik. Syftet var att identifiera vilka segment (områden inom miljöteknik) och geografiska områden som främjandeinsatser bör fokusera på för att uppnå maximal nytta för svenska företags export på kort (två till tre års) sikt. Målet var att ge såväl

Exportrådet som Regeringskansliet bättre förutsättningar för ett anpassat och effektivare främjande av svensk miljöteknik samt att kunna tillhandahålla analysen till svenska energi- och miljöteknikföretag.

Dessutom har särskilda fördjupade marknadsanalyser genomförts inom ramen för de riktade uppdrag som finns för USA, Brasilien och Turkiet.

Kontaktperson: Marta Berglund, marta.berglund@business-sweden.se

Energimyndigheten

<http://energimyndigheten.se/Statistik/>

Innovationer och växande företag

Inkubatorer (Almi Företagspartner AB/Innovationsbron AB)

Regeringen har gett Innovationsbron AB i uppdrag att genomföra en särskild satsning på inkubatorutveckling med inriktning på miljöteknikområdet. Uppdraget (N2011/4387/E, N2011/5143/E) har en totalbudget på 10 miljoner kronor och genomförs under 2011-2014. Innovationsbron ska årligen lämna en rapport om genomförandet av uppdrag i samband med Innovationsbron AB:s årsredovisning. Vid årsskiftet 2012/2013 gick Almi och Innovationsbron samman och uppdraget har förts över till den nya organisationen.

Flera nystartade företag söker sig till en inkubator i ett tidigt skede för att få stöd inom affärsutveckling och tillgång till finansiering. Inkubatorer kan bistå till att påskynda kommersialiseringen av innovationer. Inkubatorerna finns över hela landet vilket betyder att de utgör en god grund för informationsspridning och samordningsvinster.

Uppdraget till Almi/Innovationsbron syftar till att förbättra affärsutvecklingsstödet för miljöteknikföretag inom landets inkubatorer. Detta för att öka inflödet av kommersialiserbara innovationer och främja nya tillväxtföretag.

Två projekt och ett antal mindre insatser har inletts av Almi/Innovationsbron för att göra inkubatorerna mer attraktiva för miljöteknikföretag och innovationer. Det första projektet leds av *GU Holding* tillsammans med *Encubator AB* och *Stiftelsen Chalmers Innovation*. De tre inkubatorerna har fått i uppdrag att utöka samarbetet med olika industriaktörer genom ett s.k. bench learning-program. Programmet innehåller bl.a. insatser för utbildning och kompetensutveckling, evenemang för matchning, uppstart av tvärvetenskapliga samarbeten för att engagera närliggande lärosäten samt diskussion om affärsmodeller som kan ska intresse hos större industriaktörers uppköp.

Det andra projektet är inriktat på internationalisering och är beskrivet under avsnittet *Vägen till utländska marknader*.

För båda projekten är en utgångspunkt att genomföra pilotprojekt i två av de starkaste inkubatorerna i Sverige och att lärdomar och koncept sedan ska kunna spridas till andra inkubatorer.

Kontaktperson: Anders Björk, anders.bjork@almi.se

Testbäddar för miljöteknik (VINNOVA)

Regeringen har gett Verket för Innovationssystem (VINNOVA) i uppdrag att genomföra en särskild satsning på att utveckla testbäddar inom miljöteknikområdet. Uppdraget (N2012/3381/E) har en totalbudget på 36 miljoner kronor och genomförs under 2012-2014. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 januari 2015.

Ett hinder för att få ut innovationer på en marknad är bristen på möjligheter för testning och verifiering av produkten. Uppdraget till VINNOVA ska bidra till att skapa bättre förutsättningar för att testa, verifiera, demonstrera och skala upp lösningar inom miljöteknikområdet. Det handlar om att bättre tillgängliggöra befintliga testmiljöer, insatser för att sammanföra olika aktörer samt att ta fram förstudier som undersöker förutsättningar för framtidens testbäddar. VINNOVA ska i genomförandet säkerställa möjliga samordningsvinster med andra liknande satsningar på området för testning och verifiering, nationellt och regionalt, men också inom EU.

Satsningen relaterar till komplexet forskning, utveckling, tillämpning i termer av processer för metodutveckling, standardisering och certifiering, men också utveckling av "infrastruktur" i form av labb, instrument, verktyg och testplatser. Tanken är bland annat att i testmiljön överbrygga "dödens dal" mellan offentligt finansierad forskning och en privatfinansierad process inom näringslivet.

VINNOVA har valt att arbeta med en relativt vid och inkluderande definition av begreppet testbädd och betonar vikten av att anläggningar bör vara öppna för många olika aktörer och skapa möjligheter för användare att testa och demonstrera produkter som i förlängningen kan kommersialiseras.

Arbetet med uppdraget är i ett uppstartsskede. En programbeskrivning med tillhörande utlysningstext håller på att framarbetas med målet att öppna upp en första utlysning under mars månad 2013. Under hösten 2012 initierades ett antal läroprojekt som ligger till grund för den kommande satsningen.

VINNOVA har tidigare erfarenhet att arbeta med testbäddar på området hälsa och sjukvård.

Kontaktperson: Filip Kjellgren, filip.kjellgren@vinnova.se

Mötesplats för företag och investerare (Energimyndigheten)

Regeringen har gett Statens energimyndighet (Energimyndigheten) i uppdrag att genomföra en särskild satsning för att arrangera en

mötesplats (plattformen) för ökad samverkan mellan aktörer inom miljöteknikområdet. Uppdraget (N2011/6463/E) har en totalbudget på 17,5 miljoner kronor och genomförs under 2011-2014. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 mars 2015.

Uppdraget är inriktat på tidiga skeden. Syftet med mötesplatsen (plattformen) är att främja samverkan mellan aktörer inom olika delar av miljöteknikområdet och skapa bättre förutsättningar för utbyte av kunskap och information. Det kan handla om innovatörer, entreprenörer, företag, kunder, finansiärer eller myndigheter. Målet med insatsen är att öka andelen privata investeringar i miljöteknik.

Energimyndigheten använder bl.a. myndighetens energikonferens *Energiutblick* som ett tillfälle för att bjuda in aktörer och genomföra aktiviteter inom uppdraget. Nästa konferens äger rum våren 2014.

Arbetet med att genomföra uppdraget startade i januari 2012. Under 2012 har fokus lagts på att träffa olika aktörer, däribland investerare för att få ett bra underlag för fortsatt genomförande.

Två forskningsprojekt har initierats. Det första projektet fokuserar på affärsmodellen för investeringar i miljöteknik och det andra projektet på efterfrågesidan i processerna. Beslut väntas bli taget inom kort. ? Energimyndigheten har som ett led i projektet tagit fram skriften *Investera i Cleantech*.

Kontaktperson: Andreas Stubelius, andreas.stubelius@energimyndigheten.se

Forskning och kompetensutveckling (VINNOVA) – Del 1

Regeringen har gett VINNOVA i uppdrag att genomföra en särskild satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet. Uppdraget (N2011/5142/E) har en totalbudget på 65 miljoner kronor och genomförs under 2011-2014. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 mars 2015.

Uppdraget innehåller tre deluppdrag: *Tjänster baserade på kompetens och teknik inom helhets- och systemlösningar, Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling och Implementering av miljöteknik på tillväxtmarknader.*

VINNOVA har paketerat uppdraget i form av två programsatsningar och en insats med att utöka ett befintligt program. Två av dem beskrivs i närmare detalj i avsnittet *Vägen till utländska marknader*.

Utveckling av innovationsplattformar för hållbara attraktiva städer

Programmet *Utveckling av innovationsplattformar för hållbara attraktiva städer* med inriktning på hållbar stadsutveckling öppnade för ansökningar under hösten 2012. Syftet med programmet är att stödja konstellationer

av aktörer som är villiga att utforma innovativa lösningar inom förvaltning, renovering och upprustning av befintliga områden och/eller utveckling av nya stadsdelar. Konstellationerna benämns som innovationsplattformar och avser ett formaliserat samarbete mellan aktörer (företag, offentliga organisationer, forskningsinstitut, universitet m.fl.) som är engagerade i forskning och innovation inom området. Sista ansökningsdag var den 1 februari 2013.

För samtliga tre programsatsningar bedöms ansökningstrycket som högt. Utvecklad samverkan anses uppfylla ett viktigt värde.

Kontaktperson: Rebecka Engström, rebecka.engstrom@vinnova.se

Utländskt riskkapital (Business Sweden)

Regeringen har gett Myndigheten för utländska investeringar i Sverige (fr.o.m. den 1 januari 2013 Business Sweden) i uppdrag till att genomföra en särskild satsning på utländskt investeringsfrämjande i Sverige inom området för miljöteknik. Uppdraget (N2011/5971/E) har en totalbudget på 20 miljoner kronor och genomförs under 2011-2014. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 mars 2015.

Syftet med uppdraget är att främja att utländska företag investerar i svenska affärsprojekt, att det etableras strategiska allianser mellan utländska och svenska företag, ökade utländska riskkapitalinvesteringar i svenska tillväxtföretag samt att utländska företag förlägger FoU-verksamhet i Sverige.

Business Sweden arbetar både med insatser i Sverige och utomlands. En utgångspunkt är analys och kontaktskapande för att få en bättre förståelse om efterfrågan hos investerare utomlands kan matchas med svenskt utbud och möjligheter. En viktig del av arbetet handlar om att få investerare att komma till Sverige för att kunna visa upp olika investeringsmöjligheter. Business Sweden planerar att bistå utländska investerare med rådgivning (regelverk m.m.) och annat stöd i investeringsprocessen med syfte att förstärka svenska kompetenscentra.

Huvudmarknaderna för Business Swedens insatser är Japan, Kina, Indien, Korea, Taiwan, USA och Brasilien.

Kontaktperson: Sten Engström sten.engstrom@business-sweden.se

www.business-sweden.se/en/Invest/

Ett innovativt offentligt Sverige

Innovationsupphandling (VINNOVA och Energimyndigheten)

Regeringen har gett Energimyndigheten och VINNOVA i uppdrag att tillsammans genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området för miljöteknik. Uppdraget (N2012/2145/E) har en totalbudget på 30 miljoner kronor och genomförs 2012-2014. Uppdraget är även en del av en större satsning på innovationsupphandling som regeringen genomför som en del av den nationella innovationsstrategin (innehåller även ett regeringsuppdrag till Trafikverket). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 15 januari 2015.

Satsningen ska bidra till långsiktiga kostnadsbesparingar och positiva miljöeffekter för upphandlande aktörer, ökad utveckling av teknik för miljövänliga lösningar samt att stärka svenska företags innovationskraft och därigenom bidra till att skapa exportmöjligheter och ekonomisk tillväxt.

Satsningen ska bidra till att etablera beställargrupper och ta fram specifikationer för innovationsdrivande upphandling som i förlängningen kan användas och spridas i samhället.

Genomförandet är indelat i fyra steg:

- 1) Identifiering av nätverk, beställargrupper och enskilda upphandlande myndigheter (för inkludering av den upphandlande sidan),
- 2) Identifiering, verifiering och möjlighetsanalys av behov och specifika områden (tekniskt, lösningar etc.) som ska fokuseras mot,
- 3) Val av form/metod för innovationsupphandling
- 4) Krav och kontraktsvillkor baserat på erfarenheter från tidigare steg i processen.

En gemensam projektgrupp har bildats mellan Energimyndigheten, VINNOVA. Ett uppstartsevenemang för uppdraget anordnades den 15 november 2012. Miljöstyrningsrådet har engagerats som projektpartner inför 2013 och 2014.

Kontaktperson:

Johan Lundström – johan.lundstrom@vinnova.se

Mattias Törnell – mattias.tornell@energimyndigheten.se

Eva Dalenstam, - eva.dalenstam@msr.se

Ett attraktivt Sverige i världen

SymbioCity – Sustainability by Sweden (Business Sweden)

Regeringen har gett Business Sweden ett deluppdrag att förvalta och utveckla konceptet *SymbioCity – Sustainability by Sweden*. Deluppdraget är en del av uppdraget (N2011/1448/E) och har en totalbudget på 1 miljon kronor per år och ska genomföras 2011-14.

Vidareutvecklingen fokuserar dels på att skapa konkreta verktyg för främjandet och öka samordningen med andra svenska aktörer samt att stärka *SymbioCity* som den övergripande nationella plattformen. *SymbioCity* används i samband med all internationell marknadsföring av svensk miljöteknik som sker med offentliga medel och i princip allt internationellt främjande som görs med Business Sweden, och i ökad utsträckning även av många andra aktörer och vid många andra tillfällen, t.ex. mässor, delegationsresor, konferenser osv.

En central satsning vad gäller vidareutveckling är paketering av svenska ”erbjudanden”. Med detta avses systemlösningar där flera svenska företag, som kompletterar varandra, kan ingå och gemensamt marknadsföra sig internationellt mot en och samma väldefinierade målgrupp. Arbetet drivs utifrån utgångspunkterna att det ska finnas en efterfrågan och ett behov från svensk industri och att det ska finnas en svensk leveranskapacitet. Helst bör ett eller flera stora multinationella företag vara aktiva i erbjudandet tillsammans med små och medelstora företag. Ett exempel är de paketeringar som organisationen drivit under 2012 finns enligt nedan. Fler paketeringar planeras, t.ex. *SymbioCity Sustainable Airports*.

- *SymbioCity Urban Transports* – bl.a. Scania, Kapsch TrafficCom och Sweco medverkar
- *SymbioCity Grid Solutions* – Ericsson och ABB är drivande parter
- *SymbioCity District Heating* – utvecklas tillsammans med branschorganisationen Sweheat & Cooling och Alfa Laval.

Paketeringen tas fram tillsammans med företagen, men även med hjälp av andra relevanta publika aktörer (städer, kommuner, myndigheter och institut). Då företagen är aktiva och drivande möjliggörs även en gemensam strategisk planering om på vilka marknader och i vilka sammanhang verktyget bör användas.

SymbioCity Grid Solutions har under 2012 använts i Australien, Algeriet och Spanien. *SymbioCity Urban Transports* har använts i Sydafrika.

Det pågår även att arbete för att tydligare och bättre inkludera ytterligare perspektiv på hållbar stadsutveckling – inte minst biståndsperspektivet och de program som SKL International bedriver på uppdrag av Sida. Det sker även ett nära samarbete med Asset Föreningen Svensk Miljöteknik (se nedan). Den nya SymbioCity-sajten, (www.symbiocity.org) som lanseras i januari 2013 är resultatet av ett samarbete och en integrering av dessa projekt.

Kontaktperson: *Håkan Dahlfors*, hakan.dahlfors@business-sweden.se

www.symbiocity.org

Presentation svensk miljöteknik vid int'l konferenser (Business Sweden)

Regeringen har gett Business Sweden i uppdrag att genomföra en särskild satsning för att presentera och främja svensk miljöteknik vid internationella konferenser och mötestillfällen. Uppdraget (N2012/518/E) med en totalbudget på 2,5 miljoner kronor och genomfördes 2012 vid konferenserna *Rio+20*, *World Urban Forum* i Neapel och Världsutställningen *Expo 2012* i Sydkorea. Business Sweden ska avrapportera aktiviteterna i samband med årsredovisningen. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2014.

På *Rio+20*-konferensen i Rio de Janeiro i juni 2011 tillhandahöll Exportrådet en utställningsyta och mötesplats för svenska myndigheter, företag och organisationer samt en möjlighet för intresserade aktörer att arrangerade seminarier. Sammanlagt deltog elvaföretag och organisationer. Paviljongen hade många besökare samt blev omskriven i media som en av de bästa paviljongerna. Eftersom det var en FN konferens var publiken en blandning av politiker, beslutsfattare och företag.

På världsutställningen i Sydkorea anordnades ett seminarium med fokus på ”smarta städer”. Seminariet samlade en rad höga politiska representanter från sydkoreanska kommuner men även från den högsta politiska ledningen nationellt. Bland de medverkade från svensk sida fanns bl.a. näringsminister Annie Lööf och representanter för Ericsson, Alfa Laval, Tengbom, Envac och Nlab Solar.

Vid *World Urban Forum* i Neapel medverkade många aktörer som Boverket, Formas, Mistra Urban Futures, Malmö stad, SKL International, Sida, Lantmäteriet, Riksantikvarieämbetet, Göteborg stad,

Energimyndigheten, Umeå kommun samt Arkitekter utan gränser. Upplägget för arrangemanget var detsamma som för Rio+20, det vill säga Exportrådet tillhandahöll en utställningsyta och en mötesplats för svenska aktörer med en gemensam svensk *SymbioCity*-monter samt erbjöd möjligheter för seminarier och event i samband med konferensen.

*Kontaktperson: Håkan Dablfors, hakan.dablfors@business-sweden.se
Niklas Widell, niklas.widell@business-sweden.se*

Mottagande av utländska delegationer (Business Sweden)

Regeringen har gett ett deluppdrag till Business Sweden att genomföra en särskild satsning när det gäller att ta emot utländska besöksdelegationer som visar intresse för svensk miljöteknik. Deluppdraget är en del av uppdraget (N2011/1448/E) och omfattar högst en 1 miljon kronor per år under 2011-2014.

Business Sweden har g gett Föreningen Svensk Miljöteknik, ASSET, i uppdrag att driva överenskomna aktiviteter inom ramen för detta projekt.

Huvudsyftet med uppdraget är att ta fram och koordinera besöksprogram och utbildningspaket inom ramen för den nationella besökshanteringen och med en tydlig koppling till SymbioCity-konceptet (www.symbiocity.org). Det är av stor vikt att på ett bättre sätt ta tillvara de möjligheter som inkommande besök kan generera genom att koppla dem närmare företagen och på så sätt komma närmare affären. Ett ytterligare syfte med att samla de aktörer som hanterar svenska miljöteknikbesök är att få en gemensam bild över vilka besök som görs, i vilka mängder och vilken betydelse de har för de svenska miljöteknikföretagen. Genom att upprätta rutiner för att samla in information kring besöken kan även statistik genereras.

Fem delprojekt har initierats:

1. Nationell samordning mellan regionerna: utveckling av ”best practice”, utbyte av erfarenheter, statistik och information om besöken och besökarna. Flera workshops har genomförts.
2. Gemensamt presentationsmaterial: alla regioner/aktörer ska kunna ge samma information och presentation av Sverige och hur svensk miljöteknik utvecklats. En första version lanserades hösten 2012.
3. Kvalificering och uppföljning: kartläggning före besök av behov och uppföljning efter besök. Pågår löpande.
4. Paketering av besöksprogram: tydliggöra vad Sverige kan erbjuda i olika delar av landet och styra besökarna rätt. En nationell inventering är genomförd. Paketering och lansering av dessa på *SymbioCity*-hemsidan pågår.

5. Paketering av utbildning: utbildningspaket som komplement till besöksprogram: det bedöms finnas möjlighet att sälja utbildning till vissa besökare. Flertalet regionala organisationer har samordnat sig med såväl det lokala näringslivet som med högskolor/universitet och erbjuder utländska stadsförvaltningar/"borgmästare"-utbildningar. Detta kan göras i ännu större utsträckning och skapar långsiktiga möjligheter att i senare skeden sälja svenska lösningar till de utländska intressenterna.

Kontaktperson: Marta Berglund, marta.berglund@business-sweden.se

Vägen till nya marknader

Forskning och kompetensutveckling (VINNOVA) – Del 2

Regeringen har gett VINNOVA i uppdrag att genomföra en särskild satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet. Uppdraget (N2011/5142/E) har en totalbudget på 65 miljoner kronor och genomförs 2011-2014.

Uppdraget innehåller tre deluppdrag: *Tjänster baserade på kompetens och teknik inom helhets- och systemlösningar, Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling samt Implementering av miljöteknik på tillväxtmarknader.*

VINNOVA har paketerat uppdraget i form av två programsatsningar och en insats som utökar ett befintligt program. *Programmet Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling* beskrivs närmare i avsnittet *Innovationer och växande företag*. Nedan beskrivs insatserna som gäller *forskning och kunskapsutveckling inom Tjänster baserade på kompetens och teknik inom helhets- och systemlösningar samt Implementering av miljöteknik på tillväxtmarknader.*

Åtgärderna ska bidra till kunskaps- och teknikutveckling inom miljöteknikområdet, vilket på sikt ska kunna leda till utveckling av fler konkurrenskraftiga företag, tillväxt och fler arbetstillfällen inom sektorn.

Internationell samverkan för miljöinnovationer

Inom programmet *Internationell samverkan för miljöinnovationer 2012* har VINNOVA genomfört en inledande utlysning för planeringsbidrag och tekniska förstudier. Totalt inkom 64 ansökningar vid den första utlysningen, varav 34 projekt beviljades.

Programmet syftar till att stärka svenska aktörers nätverk för internationellt forsknings- och utvecklingssamarbete för miljöinnovationer. Fokus ligger också på att stimulera samverkan mellan akademi, institut och företag i nya tillväxtländer. Aktörernas ökade globala FoU-närvaro förväntas leda till ökad konkurrenskraft och tillväxt samtidigt som förutsättningarna för en bättre miljö och hållbar samhällsutveckling stärks. Programmet bygger vidare på ett bilateralt samarbete som VINNOVA har med Brasilien och Kina. Nya utlysningar planeras 2013.

Utlisningarna inom programmet bygger på en process i olika steg: *A: Samarbetsuppbyggnad och förstudier* och *B: Genomförande av internationella forsknings- och utvecklingsprojekt.*

Kontaktperson: Ebba Lindegren, ebba.lindegren@vinnova.se

Bygginnovationen

Programmet *Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling* ("Bygginnovationen") har kommit längst av de tre programmen. Målet med insatsen är att främja svensk miljöteknikexport genom att små och medelstora företag ska få draghjälp av större aktörer för att testa eller vidareutveckla teknik i tidiga skeden. Insatsen är inriktad på forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling med fokus på den byggda miljön. Utlysningen här är öppen tills vidare.

Kontaktperson: Sebastian Axelsson, sebastian.axelsson@vinnova.se

Inkubatorer (Almi/Innovationsbron AB) – Del 2

Regeringen har gett Innovationsbron AB i uppdrag att genomföra en särskild satsning på inkubatorutveckling med inriktning på miljöteknikområdet. Uppdraget (N2011/4387/E, N2011/5143/E) har en totalbudget på 10 miljoner kronor och genomförs 2011-2014. Innovationsbron ska årligen lämna en rapport om genomförandet av uppdrag i samband med Innovationsbron AB:s årsredovisning.

Uppdraget till Almi/Innovationsbron syftar till att förbättra affärsutvecklingsstödet för miljöteknikföretag inom landets inkubatorer för att öka inflödet av kommersialiserbara innovationer och främja nya tillväxtföretag.

Innovationsbron har inlett två projekt och ett antal mindre insatser har för att göra inkubatorerna mer attraktiva för miljöteknikföretag. Det första projektet är inriktat på stöd i tidiga skeden och beskrivs närmare under avsnittet *Innovationer och växande företag*. Det andra fokuserar på internationalisering och leds av STING (Stockholm Innovation And Growth) i samarbete med LEAD. Projektet utgår från konceptet *Go Global* och innebär en möjlighet för enskilda företag att besöka olika internationella "arenor" där det bedöms finnas investerare. Målet är att skapa utökade relationer med investerarcentra i Europa för att underlätta att finansiera miljöteknikbolag. Det finns också planer på att arrangera och delta i investerarrträffar med tidiga förslag i Stockholm, London och Amsterdam samt att skapa relationer med underleverantörer, investerare och potentiella kunder i Asien.

www.swedishcleantechtour.com

En utgångspunkt för båda projekten är att genomföra pilotprojekt i två av de starkaste inkubatorerna i Sverige och att lärdomar och koncept sedan ska kunna spridas till andra inkubatorer.

Kontaktperson: Anders Björk, anders.bjork@almi.se

Ökad affärskompetens inför internationella affärer (Tillväxtverket)

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att genomföra en särskild satsning inom affärsutveckling som syftar till att stärka möjligheterna för svenska företag att genomföra affärer på en internationell marknad. Uppdraget (N2012/2523/E) har en totalbudget på 24 miljoner kronor och ska genomföras 2012-2014. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 mars 2015.

Satsningen är inriktad på insatser inför att företag tar steget ut på en internationell marknad inom miljöteknikområdet. Målgruppen är enskilda eller nätverk av små och medelstora miljöteknikföretag som har en etablerad hemmamarknad och en internationell tillväxtpotential. Satsningen riktar sig till företag som är etablerade på hemmamarknaden och som har minst 8 miljoner kronor i årlig omsättning. Arbetet kompletterar de insatser som Business Sweden och Energimyndigheten gör för att främja miljöteknikexport.

Trots att företagen många gånger har en stabil hemmamarknad och ser fördelar med en internationalisering är steget ut på en internationell marknad fortfarande långt. Oftast saknas finansiella resurser, kompetens att sälja produkten och kontaktnät.

Genom denna insats får små och medelstora företag möjlighet att förbereda och stärka upp sin verksamhet genom att öka sin kompetens genom affärsutvecklingsinsatser för att bättre kunna möta och genomföra en internationaliseringsprocess med bestående resultat. Exempel på de affärsutvecklingsinsatser som företag kan söka stöd för inom ramen för uppdraget är kompetensutveckling av säljorganisationen, bearbetning av upprättade kontakter för att få till avtal, anpassning av produkter till nya marknader.

Hittills har en utlysning genomförts och resulterade i att 10 miljoner kronor fördelades på ett tiotal projekt. Två utlysningar per år planeras.

Kontaktperson: Tony Meurke, tony.meurke@tillvaxtverket.se

<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/insatserfortillvaxt/flerochvaxandeforetag/miljodriventillvaxt/miljodrivnenexport.4.27664cda130df72f6ef8000146.html>

Småföretagsprogram (Business Sweden)

Regeringen har gett ett deluppdrag till Business Sweden att genomföra en särskild satsning för att underlätta för små företag att ta sig in på nya marknader. Deluppdraget är en del av uppdraget (N2011/1448/E)

avseende insatser för ökad export från svenska miljöteknikföretag. Uppdraget har en totalbudget på 40 miljoner kronor och ska genomföras 2011-2014. I uppdraget ingår även en satsning på *SymbioCity* och besökshantering, som beskrivs ovan under avsnittet *Ett attraktivt Sverige i världen*. En slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet senast den 15 januari 2015.

Uppdraget syftar till att minska tröskeln för små (max. 50 anställda) miljöteknikföretag att initiera försäljning på nya marknader. Medlen används för att subventionera vissa av Business Swedens tjänster: *Marknadsvalsanalys* och *Sälj- och Marknadsföringsupport*. Detta medför att företagen kan använda organisationens personal och/eller infrastruktur på ungefär 50 marknader runt om i världen, vilket underlättar för företag eftersom de inte behöver ta på sig stora etableringskostnader (hyra, personal m.m.). I säljprojekt där flera svenska företag samverkar mot en och samma potentiella kund kan även medelstora företag utnyttja möjligheten till subvention.

Uppdraget kan ses som en fortsättning på det pilotuppdrag som Exportrådet drev 2008-2010, då totalt 14,5 miljoner kronor användes för att subventionera små miljöteknikföretags satsningar på nya avsättningsmarknader. 72 företag deltog. Effektmätningen som gjordes hösten 2010 visade på mycket goda resultat avseende faktisk orderingång, offererade projekt och ökad tillväxt i företagen.

Kontaktperson: Håkan Dablfors, hakan.dablfors@business-sweden.se

Särskild satsning på miljöteknikexport till Kina, Indien och Ryssland (Regeringskansliets internationella miljötekniksamarbete, RK IMT)

Regeringen har utsett förre statssekreteraren Mats Denninger att ansvara för samordning och utveckling av bilaterala samarbeten med Kina, Ryssland och Indien inom miljöteknikområdet. Uppdraget (N2010/8183/FIN) har en totalbudget på 48 miljoner kronor och ska genomföras 2011-2014. En slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 31 december 2014.

Till den särskilde utredaren finns ett tillfälligt kansli knutet, *Regeringskansliets internationella miljötekniksamarbete (IMT)*. Verksamhetens styrgrupp består av berörda statssekreterare från de tre ansvariga departementen (M, N, UD).

Det övergripande målet för verksamheten är att öka exporten av svensk miljö- och energiteknik samt hållbart samhällsbyggande till Kina, Indien och Ryssland. Sedan januari 2011 har en mängd aktiviteter och insatser genomförts i de aktuella länderna. Bland de större insatserna finns även

en sammanhållen studie avseende Brasilien, Sydafrika, Indonesien och Turkiet, en landstudie för Indien (2011) samt en uppföljningsstudie i tre indiska städer under 2012 och en marknadsstudie i Ryssland (2012).

IMT har medverkat vid ett flertal möten och seminarier såväl i Sverige som i Kina, Indien och Ryssland.

Under 2011 och 2012 har IMT träffat och djupintervjuat cirka 50 miljöteknikföretag och nätverk för miljöteknikföretag för att få en tydligare bild över företagens prioriteringar och ambitioner på respektive marknad samt få en ökad kunskap om deras önskemål och intressen för att på så sätt bättre kunna svara upp mot företagens förväntningar.

IMT har under 2012 arbetat med frågan att erbjuda utbildning till beslutsfattare på lokal och regional nivå. Detta har visat sig vara en möjlig inkörsport för att identifiera möjliga projekt på lokal nivå, samtidigt som det skapar kontakter mellan svenska aktörer och potentiella köpare. Regeringskansliet har erfarenheter av detta upplägg bland annat ifrån Irak. Diskussioner om hur ett sådant program kan utformas och finansieras har förts såväl internt med UD (Projektexportsektariatet, PES) som med Näringsdepartementet och ambassaderna i Moskva och New Delhi samt med Sida. Hösten 2012 och våren 2013 genomförs en pilotutbildning, finansierad av Sida, med fokus på Indien och Indonesien.

Ett annat viktigt verktyg är delegationsresor utomlands. Genom den särskilde samordnarens högnivåfunktion skapas mötesplatser, vilket i sin tur skapar förutsättningar för medverkande miljöteknikföretag att komma ett steg närmare affär. Inkommande delegationer är också ett resurseffektivt sätt för svenska företag att kunna visa upp lösningar för potentiella intressenter och kunder.

För att öka kunskapen och medvetenheten om svensk miljöteknik och svenskt kunnande har informationsmaterial utarbetats på respektive språk, bland annat en samling med goda miljöteknikexempel. Vidare har hemsidan swedenvirotech.se uppdaterats och kompletterats för att också inkludera satsningarna gentemot Indien och Ryssland.

Kontaktperson: Mats Denninger, mats.denninger@gov.se

www.swedenvirotech.se

The Centre for Environmental Technology (Centec)

Inom ramen för Miljöteknikstrategin (beslut N2011/2835/E) har regeringen delfinansierat det svenska miljöteknikkontoret Centec med 2 miljoner kronor.

Centec arbetar för möjliggöra affärer för svenska miljöteknikföretag på den kinesiska marknaden. Centret har funnits sedan 2007 och verksamheten expanderade under 2009. Idag har man fyra till fem (lokalt) anställda som arbetar från Sveriges ambassad i Peking. Centec anordnar delegationer och olika högnivåmöten, vilket i förlängningen ska bidra till affärer. Centec har löpande möten med de svenska företagen för att tydliggöra deras behov. Organisationen arbetar delvis också med olika former av forskningsamarbeten och fungerar som remissinsats för insatser i programmet Demomiljö i Kina. Centret har också stöttat svenska företag i Kina vid olika problem eller i sammanhang, där det offentliga Sverige kan spela en roll (t.ex. situationer när företag av någon anledning inte får betalt).

En viktig samarbetspartner till Centec på ”hemmaplan” i Sverige är Regeringskansliets internationella miljötekniksamarbete (IMT).

Den huvudsakliga finansieringen av Centec (till och med 2013) står Sida för och är en del av arbetet inom programmet för aktörssamverkan.

Kontaktperson: Anders Wollter, anders.wollter@gov.se

Exportsatsning utvalda marknader – USA, Brasilien och Turkiet (Business Sweden)

USA

Regeringen har gett Business Sweden i uppdrag att genomföra en särskild satsning på USA-marknaden. Uppdraget (N2011/3517/E) har en totalbudget på 8 miljoner kronor och ska genomföras 2011-2014. Genomförandet ska redovisas i organisationens årsredovisningar och en slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2015.

Uppdragets målsättning är att öka svensk miljöteknikexport till USA genom att arbeta med ett strategiskt och operativt främjande som skapar värden för svenska företag. Uppdraget relaterar även till *SAGA – Swedish American Green Alliance*. Även Informations- och nätverksaktiviteter i Sverige ingår.

En arbetsgrupp säkerställer koordinationen mellan svenska aktörer och initiativ. I gruppen ingår Business Sweden i USA samt i Sverige,

Energimyndigheten, Sveriges ambassad i Washington D.C. och Tillväxtanalys.

Tre övergripande fokusområden identifierats som mest relevanta: *hållbart byggande, hållbara transporter och hållbar infrastruktur*. Inom dessa har långsiktiga planer utvecklats på för hur de svenska företagen bäst ska kunna stöttas i sitt arbete att växa på den amerikanska marknaden.

Kontaktperson: Ann-Sofie.Nilsson@business-sweden.se

Brasilien

Regeringen har gett Business Sweden i uppdrag att genomföra en särskild satsning på Brasilien-marknaden. Uppdraget N2011/4145/E har en totalbudget på 8 miljoner kronor och genomförs 2011-2014. Genomförandet ska redovisas i organisationens årsredovisningar för 2011-2014 och en slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2015.

Tre segment inom energi- och miljöteknikområdet har initialt valts ut som fokusområden utifrån bedömningar över var den största potentialen för exportökningar finns, dvs. *Hållbara transporter, Hållbart byggande* samt *Industriell miljöteknik*.

En arbetsgrupp med de myndigheter och organisationer som operativt arbetar med exportfrämjande och näringslivsutveckling samråder kring och koordinerar planerade satsningar. En nära dialog med svenska företag är en nyckelkomponent i arbetet för att säkerställa ett efterfrågestyrt upplägg.

Kontaktperson: Bjorn.Clavey@business-sweden.se

Turkiet

Regeringen har gett Business Sweden i uppdrag genomföra en särskild satsning på Turkiet-marknaden (N2012/1669/E). Satsningen har en totalbudget på 5 miljoner kronor och ska genomföras 2012-2014. Genomförandet ska redovisas i organisationens årsredovisningar för 2011-2014 och en slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2015.

Uppdragets målsättningar är att öka svensk miljöteknikexport till Turkiet genom att arbeta med ett strategiskt och operativt främjande som skapar värden för svenska företag.

På motsvarande sätt som för USA och Brasilien har det inledande arbetet syftat till att 1) Identifiera lämpliga fokusområden och 2) Samråda med övriga relevanta aktörer och tillsätta en arbetsgrupp för koordination.

De tre initiala huvudriktningarna för uppdraget är *Hållbar stadsutveckling*, *Energisystem* och *Industriell miljöteknik*.

//Länk marknadsstudie//

Kontaktperson: Igor.Vlassiouk@business-sweden.se

Statliga aktörer inom miljöteknik

Almi²

Almi identifierar, utvecklar och investerar i blivande innovativa tillväxtföretag. Ett nationellt inkubationsprogram, BIG Sweden – Business Incubation for Growth Sweden – riktar sig till inkubatorer som arbetar med utveckling av nystartade företag med fokus på tillväxt och export. Programmet identifierar Sveriges ledande inkubatorer och erbjuder dem resultatbaserad finansiering. Motkravet är att de kan leverera affärscoachning i toppklass till blivande tillväxtföretag.

Inkubationsprogrammet består av kompetensutveckling, resultatbaserad finansiering till utvalda inkubatorer som påvisat de bästa resultaten samt finansiering av nydanande utvecklingsprojekt inom inkubation.

Regeringen har som mål för verksamheten fastställt att den ska stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för jobb i fler och växande företag:

”Genom inkubationsprogrammet ska Innovationsbron göra det möjligt för deltagande inkubatorer att uppnå goda resultat som skapar tillväxt både för de enskilda inkubatorföretagen men också för den region där de verkar samt nationellt.”

Almi tar även ett helhetsgrepp kring inkubation genom att bjuda in merparten av Sveriges inkubatorer till erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling, utvecklingsprojekt i samverkan med andra inkubatorer samt kvalitetssäkring av inkubationsprocesser.

Kontaktperson: Anders Björk, anders.bjork@almi.se

Business Sweden

Business Swedens uppgift är att stärka bilden och öka kännedomen om Sverige som en attraktiv, innovativ och konkurrenskraftig affärspartner.

En viktig del är att förenkla för svenska företag att nå ut med produkter, tjänster och idéer samt att skapa förutsättningar för små och medelstora företag att växa internationellt. Stödet sker bland annat genom rådgivning, kompetensutveckling för företag, events och riktade satsningar.

---

² Vid årsskiftet 2012/2013 gick Almi Företagspartner och Innovationsbron AB samman.

I Business Swedens uppdrag ingår också att identifiera och skapa möjligheter och intresse kring kompetenscentra, dvs. kluster av branscher, företag och kompetenser på den svenska marknaden. Sveriges gynnsamma innovationsklimat erbjuder goda investeringsmöjligheter inom bland annat tillverkande industri, transport, vetenskap, teknik, hälsovård, musik, design och turism.

Den 1 januari 2013 gick Exportrådet och Invest Sweden samman och blev Business Sweden. Det var startskottet för det gemensamma arbetet för Sverigenyttan. Vår gedigna erfarenhet och långa tradition från de båda verksamheterna gör att vi kan erbjuda våra kunder ett bredare och mer heltäckande stöd.

Med kontor i 57 länder samt i varje region i Sverige kan vi identifiera internationella affärsmöjligheter för svenska företag, skapa kontakter med potentiella investerare samt bygga upp kunskap om marknaderna och de lagar, regler och traditioner som påverkar affärsprocessen.

Business Sweden ägs gemensamt av staten och näringslivet. Staten representeras av Utrikesdepartementet och näringslivet av Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförening. Det delade ägandet mellan stat och näringsliv ger tillgång till kontakter och nätverk på alla nivåer.

Business Sweden arbetar för Sverigenyttan genom att göra Sverige mer attraktivt som affärspartner. Allt för att generera utveckling och tillväxt i vårt land.

Inom Business Swedens exportfrämjande erbjuds allt som krävs för att etablera ett företag, dess produkter, tjänster eller idéer på nya marknader, eller att växa på en befintlig marknad. En viktig del av vårt uppdrag är att identifiera möjligheter för små och medelstora företag som har potential att växa internationellt.

Med målet att öka Sveriges attraktion som affärspartner har Business Sweden identifierat ett antal affärsområden som ger företag möjlighet att ta del av satsningar på prioriterade internationella marknader. De kan i sin tur bidra till att generera exportframgångar.

Energi- och miljöteknik är ett av sju utvalda strategiska affärsområdet inom Business Sweden. Organisationen ansvarar genom särskilda uppdrag inom ramen för Miljöteknikstrategin för exportfrämjande av hållbar stadsutveckling, energi – och miljöteknik.

Uppdelning på affärsområden grundar sig på en omfattande analys av vilka sektorer/branscher som är av särskild vikt för Business Sweden och

det samlade svenska främjande att arbeta mer långsiktigt och strategiskt med. Analysens utgångspunkter är bl.a. de nya möjligheter och hot som globaliseringen medför samt den svenska industrins struktur och styrkeområden.

Sverige är också ett innovativt land med många intressanta investeringsmöjligheter och hög kompetens inom forskning och utveckling.

En viktig uppgift för Business Swedens investeringsfrämjande är att identifiera och skapa möjligheter kring kluster av branscher, företag, kompetenser och idéer på den svenska marknaden. Detta skapar ett dynamiskt investeringsklimat och en bredare plattform för långsiktigt goda affärer, bland annat genom forskning och utveckling. Det genererar i sin tur goda exportmöjligheter. Inom investeringsfrämjandet arbetar Business Sweden med dels ett affärsområde för Energi- och Miljöteknik samt Engineering and Materials som inkluderar förnyelsebara material.

Kontaktpersoner:

Energi- och miljöteknik, exportfrämjande: Håkan Dahlfors,
hakan.dahlfors@business-sweden.se

Energi- och Miljöteknik, investeringsfrämjande: Sten Engström,
sten.engstrom@business-sweden.se

Engineering and Materials: Anders Eliasson anders.eliasson@business-sweden.se

Energimyndigheten

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) är en statlig myndighet som ligger under Näringsdepartementet. Myndigheten har ansvar för genomförandet av regeringens energipolitik.

Energimyndigheten stöttar forskning och utveckling för ny kunskap kring tillförsel, omvandling, distribution och användning av energi. Inom området för affärsutveckling arbetar myndigheten med att stötta företag med såväl finansiering som teknisk kompetens, marknadskännedom och aktiv affärsutveckling till svenska företag inom energiområdet.

Energimyndigheten arbetar aktivt för att på olika sätt inom ramen för internationellt samarbete både vad gäller multilateralt samarbete (inom IEA, CEM, Nordiska ministerrådet och klimatförhandlingarna) som bilateralt.

Eftersom en stor del av miljöteknik är energiteknik³ har Energimyndigheten en viktig roll i genomförandet av Miljöteknikstrategin, särskilt som myndigheten arbetar med åtgärder längs hela innovationskedjan från innovation till kommersialisering och internationellt affärsutveckling, exportfrämjande och policyfrågor. Sedan 2009 arbetar Energimyndigheten på uppdrag i regleringsbrevet med att främja svensk energiteknik internationellt, med fokus på små- och medelstora företag. Detta görs på prioriterade marknader och i samverkan med andra relevanta myndigheter och organisationer.

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet för EU-direktiven om ekodesign och energimärkning.

Inom ramen för Miljöteknikstrategin har Energimyndigheten fått uppdrag att genomföra en särskild satsning på att skapa en mötesplats mellan företag och investerare (N2011/6463/E) samt att tillsammans med VINNOVA genomföra en särskild satsning på innovationsupphandling av miljöteknik (N2012/2145/E). Energimyndigheten är också en aktiv part för samverkan i genomförandet av andra myndigheters uppdrag.

Kontaktperson: Jennie Cato, jennie.cato@energimyndigheten.se, Andreas Stubelius, andreas.stubelius@energimyndigheten.se, Mattias Törnell, mattias.tornell@energimyndigheten.se.

Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) är förvaltningsmyndighet på miljöområdet för frågor om bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av sjöar, vattendrag och hav. Myndigheten, som ligger under Miljödepartementet, har ansvar för att genomföra regeringens politik gällande havs och vattenmiljöfrågor.

Vatten och energifrågorna är centrala områden för framtida samhällen. Miljöteknik och innovationer inom vattenområden är av stor och växande betydelse. Haven och kustområdenas vatten, liksom sjöar och vattendrag, är en oundgänglig resurs som skapar stora och växande möjligheter för företag, regioner och länder. Samtidigt är miljöutmaningar inom vatten och hav allvarliga hot mot naturens ekosystem, vår välfärd och framtid.

HaV har ansvar för att samordna uppföljning och utvärdering av miljökvalitetsmålen – *Ingen övergödning, Hav i balans, Levande kust och skärgård* samt *Levande sjöar och vattendrag*. Samarbete med innovativa företag för att lyfta fram miljöinnovationer och miljötekniklösningar är

---

³ Relationen brukar beskrivas som att minst 70 procent av all miljöteknik har bäring på energi.

viktigt för öka förutsättningarna för att uppnå miljömålen. Vidare ansvarar HaV för anslaget Åtgärder för havs- och vattenmiljö. Genom anslaget användning som stöd till projekt och konkreta åtgärdsobjekt ges i många fall ett stöd till initial utveckling av idéer och innovationer inom vatten/miljöteknik.

Inom ramen för EU-arbetet ansvarar myndigheten för arbetet med genomförandet av EU:s havsmiljödirektiv och EU:s ramdirektiv för vatten samt är aktiva i arbetet med EU:s strategi för Östersjöregionen genom att vara nationell kontaktpunkt för områdena *Ingen övergödning* och *Biologisk mångfald*. Myndigheten ansvarar även för arbetet inom ramen för de regionala konventionerna OSPAR ((konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten) och HELCOM (konventionen om skydd för Östersjöns marina miljö).

För att genomföra havs- och vattenpolitiken samt de direktiv och konventioner som tillhör sektorn genomförs verksamheter inom flera områden där miljöteknikfrågor är aktuella. Som exempel kan nämnas att bästa möjliga teknik (BAT) eftersträvas vid miljöprövningsärenden. Författningsskrivningar och teknikfrågor kommer in vid tillsynsvägledning inom vattenområdet liksom vid utformning av styrmedel. Även inom specifika uppdrag och utvecklingsområden, till exempel inom myndighetens regeringsuppdrag kring utveckling av enskilda/små avlopp samt vattenkraftens påverkan på biologisk mångfald, är miljöteknikutveckling av stor betydelse.

Myndigheten medverkar och är delfinansiär i forskningsprogrammet *Bonus-innovationscall*. För att ytterligare främja miljöinnovation och miljöteknikutveckling, arbetar myndigheten med programmen *Innovationer för Blå Tillväxt* och *Zero Vision Tool*, (vision om nollutsläpp inom sjöfarten).

Havs och vattenmyndigheten är en aktiv part för samverkan i genomförandet av andra myndigheters uppdrag inom ramen för Miljöteknikstrategin. Dels i Energimyndighetens uppdrag att genom en särskild satsning arrangera en mötesplats för aktörer inom miljöteknikområdet (N2011/6463/E) samt inom Vinnovas uppdrag att genomföra en särskild satsning med syfte att utveckla testbäddar inom miljöteknikområdet (N2012/3381/E).

*Kontaktpersoner: Catarina Hedar, catarina.hedar@havochvatten.se,
Thomas Johansson thomas.johansson@havochvatten.se*

Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen (KemI), är en statlig tillsynsmyndighet som ligger under Miljödepartementet. Myndighetens övergripande ansvarsområde är utveckling av samhällets kemikaliekontroll.

KemI har ansvar för miljö kvalitetsmålet *Giftfri miljö*. Myndigheten arbetar i Sverige, inom EU och globalt för att begränsa hälso- och miljörisker med farliga kemikalier genom att driva fram lagstiftning och regler som bidrar till att nå målet. Man har flera regeringsuppdrag.

För att minska användningen av farliga ämnen arbetar Kemi med både lagstiftning och program för att stödja och främja teknikutveckling och substitution. Några av de direktiv och EU-förordning myndigheten ansvarar för är *Förordningen om växtskyddsmedel*, *ramdirektiv om hållbar användning av bekämpningsmedel* (handlingsplan), *Reach-förordningen*, *Biocid-förordningen* och EUs direktiv om begränsning av farliga ämnen i elektronik, RoHS.

Myndigheten arbetar med *Handlingsplan för en giftfri vardag* samt med resurseffektivitet och ökad materialåtervinning. Därtill har myndigheten ett engagemang inom forskningsprogram med anknytning till nanoteknik och nanomaterial, till exempel Mistra, Formas, NanoReg (samarbetsforum för att främja säker utveckling av nanoteknologi inom EU), NanoSphere, (riktad satsning från Formas med fokus på risker med Nanoteknik). samt inom ramen för ERA-NeT (instrument för samverkan mellan forskningsfinansiärer i EU).

Kemi är även aktiva inom olika internationella fora, t.ex. SAICM (en global överenskommelse för övergripande kemikaliefrågor) och OECD.

Kontaktpersoner: Agneta Falk-Filipsson, agneta.falk-filipsson@kemi.se, Karin Thorán, karin.thoran@kemi.se

Miljöstyrningsrådet

AB Svenska Miljöstyrningsrådet (MSR) förvaltas av Miljödepartementet och är regeringens expertorgan inom miljöanpassad och annan hållbar upphandling. MSR:s verksamhet syftar till en frivillig förbättring av näringslivets och den offentliga sektorns miljöarbete.

MSR är en av huvudaktörerna i regeringens handlingsplan för miljöanpassad upphandling, vilket är ett marknadsbaserat och kraftfullt verktyg i arbetet med att styra samhället mot en långsiktigt hållbar konsumtion och därmed produktion. I arbetet ingår att informera och utbilda samt att utveckla de upphandlingskriterier som tagits fram och som innehåller såväl miljökrav som sociala krav. Samarbeten sker i många nationella och internationella projekt. MSR samordnar bland annat den Nationella Substitutionsgruppen inom landstingen och har tagit fram den s.k. Substitutionslistan som används vid upphandling av sjukvårdsprodukter för att driva utvecklingen av spjutspetsprodukter. Den har även översatts till engelska och fått internationell uppmärksamhet.

MSR har tagit initiativ till att samordna arbetet med införandet av transformativa lösningar inom den offentliga upphandlingen via den s.k. Tankesmedjan.

MSR:s kriteriearbete utgår från relevanta miljöaspekter kopplat till miljömålen. Det pågår ett arbete för att underlätta för upphandlare att kunna bedöma hur krav vid upphandling kan bidra till att uppfylla miljömålen.

MSR är också en aktiv aktör i en rad internationella samarbeten, t.ex. Clean Energy Ministerial och initiativet SEAD – *Super-efficient Equipment and Appliance Deployment*, vars syfte är att påskynda utveckling och spridning av energieffektiva produkter. Bolaget deltar i ett projekt inom ramen för det Nordiska Ministerrådet: *Främjande av innovativ offentlig upphandling av miljöteknik i Norden*. MSR deltar också i ett nordiskt projekt för framtagandet av en nordisk utbildning för upphandling av innovationer inom sjukvårdsområdet. MSR har internationella åtaganden inom upphandlingsområdet, t.ex. att åt EU-kommissionen utarbeta upphandlingskriterier inom det medicinsk/tekniska området och att åt FN:s miljöorganisation UNEP utarbeta ett *Procurement Toolkit for Sustainable Field Operation*.

Inom ramen för Miljöteknikstrategin är MSR aktiv i genomförandet av uppdraget innovationsupphandling som Energimyndigheten och VINNOVA ansvarar för (N2012/2145/E).

Kontaktpersoner: Eva Dalenstam, eva.dalenstam@msr.se, Sven-Olof Ryding, sven-olof.ryding@msr.se

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket (under Miljödepartementet) har en central roll i miljöarbetet och ska vara pådrivande, stödjande och samlande vid genomförandet av miljöpolitiken. Naturvårdsverket ska främja en hållbar utveckling med utgångspunkt i den ekologiska dimensionen. Det generationsmål och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt ska vara vägledande i arbetet.

Naturvårdsverket arbetar på uppdrag av regeringen och är den myndighet i Sverige som har överblick över hur miljön mår och hur miljöarbetet går. Naturvårdsverket har också uppgiften att samordna, följa upp och utvärdera arbetet med Sveriges miljömål.

Myndighetens uppdrag är att ta fram kunskap och underlag, bidra till att utveckla miljöpolitiken och att genomföra miljöpolitiken i samverkan.

Naturvårdsverket ansvarar för ett antal program som ger bidrag till kommuner och företag att utveckla goda miljölösningar, t.ex. Klimatinvesteringsprogrammen (Klimp) och EU-programmet LIFE+.

Myndigheten har även varit ansvarig för framtagandet av *Färdplan 2050* som överlämnades till regeringen i december 2012.

Naturvårdsverkets finansierar forskning som stöder arbetet med svenska miljömål och internationella miljökonventioner. Merparten av forskningsfinansieringen relaterar främst till styrmedelsutveckling. Vissa forskningsprogram har dock väsentliga inslag av analys av önskvärd utveckling av miljöinnovationer och ny teknik.

Därutöver arbetar myndigheten aktivt med Östersjöstrategin och genomförandet av EU2020-strategin (resurseffektivitet).

Naturvårdsverket har fått i uppdrag av regeringen om att genomföra en särskild satsning på fosforåterföring och investeringsstöd för teknik för fosforåterföring.

Inom ramen för Miljöteknikstrategin deltar Naturvårdsverket som aktiv aktör i genomförandet av uppdraget om testbäddar som VINNOVA fått i uppdrag att genomföra (N2012/3381/E).

Kontaktpersoner: Ulf E Andersson, ulf.andersson@naturvardsverket.se, Carl-Mikael Strauss, carl-mikael.strauss@naturvardsverket.se.

IMT

Regeringskansliets internationella miljötekniksamarbete (IMT) är en satsning från regeringen i form av ett särskilt sekretariat med uppdrag att förbättra förutsättningarna för miljöteknik export till Kina, Ryssland och Indien. Målet ska nås genom att arbeta efter de fem huvudstrategierna:

- öppna affärsmöjligheter via det politiska stödet från de avtal som tecknats,
- öka kunskapen och intresset hos miljöteknikföretagen för de aktuella marknaderna,
- effektivt samordna statens resurser och verktyg,
- matcha kunder i Kina, Indien och Ryssland med svenska företag, och
- underlätta företagens affärer med kunder på de aktuella marknaderna.

För att samordna och stödja genomförandet av aktiviteter i respektive land inrättades 2012 ett programråd för varje marknad, i vilket IMT samlar de viktigaste medaktörerna såsom ambassader, generalkonsulat, Business Sweden, Energimyndigheten och Sida. Programrådet leds av respektive landansvarig på IMT. Detta arbetssätt bidra till att minska

belastningen företagen genom att våra insatser på de olika marknaderna koordineras (färre statliga aktörer som kontaktar samma företag).

Berörda statliga myndigheter och de regionala miljötekniknätverken är en viktig resurs för företagskontakter och informationsspridning i båda riktningar. IMT medverkar också som koordinator vid inkommande delegationsbesök från de tre utpekade marknaderna.

För mer information se under avsnittet *Vägen till utländska marknader*.

Kontaktperson: Mats Denninger, mats.denninger@gov.se

Sida

Sida (Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete), myndighet under Utrikesdepartementet, arbetar på uppdrag av Sveriges riksdag och regering för att minska fattigdomen i världen. Genom sitt arbete och tillsammans med andra bidrar Sida till att genomföra Sveriges politik för global utveckling (PGU).

Ekonomisk tillväxt är grundläggande för att bekämpa fattigdom, men tillväxten måste samtidigt vara hållbar. Det innebär att ta hänsyn till faktorer som miljöpåverkan, klimatförändringar och förlust av den biologiska mångfalden.

För att främja innovationer och utveckling av miljöteknik arbetar myndigheten på flera plan. Sidas *Business for Development (B4D)* Program omfattar bl.a. challenge funds - såsom *Innovations Against Poverty (IAP)* - för stöd till innovationer och projektutveckling. HiNation (mobila energilösningar) och Ignitia (väderinformation via mobil) är exempel på företag som erhållit stöd från Sidas IAP.

Sida kan vidare medverka i finansiering av insatser i utvecklingsländer med användande av utvecklingslån och garantier. Utvecklingslånen avser offentliga parter i mottagarländerna medan garantier främst riktas till den privata sektorn.

Sveriges bilaterala utvecklingssamarbete omfattar naturligt nog stöd till en rad sektorer och program - inte minst inom ekonomisk infrastruktur. Några exempel från Afrika omfattar:

- *Burkina Faso*: Svenskt stöd till dricksvatten- och sanitetssektorn för perioden 2010-2012 (tot. 108 milj kr) inkl. kapacitetsuppbyggnad för förvaltning av vattenresurser.
- *Zambia*: Sverige har gett tekniskt bistånd till Rural Electrification Authority/Rural Electrification Fund för landsbygdselektrifiering inkl. komponenter för solenergi.

- *Tanzania*: Svenskt stöd för utveckling och ökad tillgång av energi (TEDAP) med syfte att förbättra kvalitet och effektivitet i elförsörjningen i landets tre största tillväxtområden samt, därtill, att främja en bättre energitillgång och utveckling av förnybar energi.

Kontaktperson: Lena Kövamees, lena.kovamees@sida.se

SMHI

SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut) är en myndighet under Miljödepartementet med uppdrag att vara ett expertorgan inom meteorologi, hydrologi, oceanografi och klimatologi. Myndigheten förvaltar och utvecklar information om väder, vatten och klimat som ger samhällets funktioner, näringsliv och allmänhet kunskap och kvalificerat beslutsunderlag.

SMHI ska ta fram beslutsunderlag som bidrar till en god samhällsplanering, till att minska sårbarheten i samhället och till att miljö kvalitetsmålen nås. SMHI ska vidare öka samhällsnyttan med sin verksamhet genom att bedriva uppdragsverksamhet gentemot andra myndigheter och genom att bedriva affärsverksamhet på företagsekonomiska grunder.

SMHI har expertis inom beslutsstödsystem, bl.a. som stöd för styrning av energiförbrukning och för framtagning av planeringsunderlag för projektering. Aktuella arbetsområden är klimatscenarier, hållbara städer, prognosstyrning av fastigheter, vindenergi och luftmiljö.

På uppdrag av Sida har SMHI genomfört utbildningar för beslutsfattare i utvecklingsländer, bl.a. inom klimatanpassning och luftmiljö. Myndigheten vidare fått i uppdrag av regeringen att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan. Inom flaggskeppsprojektet *Baltadapt* är SMHI ansvarig för att ta fram en klimatanpassningsstrategi för Östersjöregionen. SMHI har ett uppdrag att stödja regeringen med expertis i arbetet med kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar, SLCP.

SMHI har på regeringens uppdrag tagit fram en modell för analys av vilka miljö- och klimateffekter som uppnåtts som resultat av den försäljnings- och konsultverksamhet som myndigheten bedriver, bl.a. inom områdena prognosstyrning och värmebehov, styrning av kraftproduktion och planering av sjöfartsrutter.

SMHI samarbetar med Visualiseringscenter i Norrköping för att testa ny teknik och nya verktyg för visualisering av bl.a. klimatförändringar.

Kontaktpersoner: Hans Wibeck, hans.wibeck@smhi.se, Gunnar Söderström, gunnar.soderstrom@smhi.se

Strålsäkerhetsmyndigheten

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) är en myndighet under Miljödepartementet. Myndigheten har ansvar för frågor om skydd av människors hälsa och miljön mot skadlig verkan av joniserande och icke-joniserande strålning, frågor om säkerhet och fysiskt skydd i kärnteknisk och annan verksamhet med strålning samt frågor om nukleär icke-spridning. I SSM:s uppdrag ingår också att bidra till att nationell kompetens utvecklas inom myndighetens verksamhetsområde. SSM bidrar även till strålsäkerheten globalt genom internationell samverkan och utvecklingsarbete. Myndigheten har inte ett näringsfrämjande uppdrag.

SSM är ansvarig för miljömålet *Säker strålmiljö* som innebär att människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning. För att tydliggöra innebörden av miljömålet *Säker strålmiljö* har fyra preciseringar tagits fram som förtydligar vad som krävs för att målet ska anses vara uppnått – Strålskyddsprincipen, Radioaktiva ämnen, UV-strålning och Elektromagnetiska fält (EMF). Preciseringarna beslutades av regeringen den 26 april 2012 och ersätter delmålen som har fasats ut ur miljömålssystemet.

SSM är ansvarig myndighet enligt *Lagen om kärnteknisk verksamhet* (kärntekniklagen) och *Strålskyddslagen* (1988:220). Sedan den 1 mars 2011 är SSM operativ tillsynsmyndighet enligt miljöbalken för verksamheter med joniserande och icke-joniserande strålning.

SSM ska inom sitt verksamhetsområde ta initiativ till forskning, utbildning och studier samt bedriva omvärldsanalys och utvecklingsverksamhet. Myndighetens beställning av forskning och utveckling inom området sker utifrån ett strålsäkerhetsperspektiv.

De forskningsmedel myndigheten disponerar fördelas på vetenskapliga grunder och utifrån ett tydligt strålsäkerhetsperspektiv, inte primärt för att stärka svensk innovations- och konkurrenskraft. En annan aspekt är den politiska utgångspunkten att staten varken direkt eller indirekt ska subventionera kärnkraften, vilket även innefattar den forskning och utveckling som bedrivs inom området.

Kontaktperson: Johan Anderberg, johan.anderberg@ssm.se

Swedfund

Swedfund International AB (Swedfund) är ett statligt bolag och utvecklingsfinansier, under Utrikesdepartementet, med uppdrag att

främja ekonomisk, miljömässig och social hållbar utveckling genom att finansiera och investera i lönsamma företag i den privata sektorn.

Målen för Swedfunds verksamhet utgår från målet för det internationellt utvecklings-samarbete om att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor och målet för reformsamarbetet i Östeuropa.

Swedfunds verksamhet ska vägledas av principen om obundet bistånd. I syfte att utveckla det svenska näringslivets medverkan i utvecklings-samarbetet ska bolaget söka samverka med svenska företag.

Swedfunds portfölj fördelar sig på aktier, lån och fonder. Genom *Swedpartnerships* erbjuder Swedfund också avskrivningslån till svenska små och medelstora företag för investeringar i kompetensöverföring och utrustning vid uppstart av nya, långsiktiga affärssamarbeten i Swedfunds verksamhetsländer. Därtill disponerar Swedfund medel för finansiering av teknisk assistans för nya samarbeten.

Swedfund deltar i investeringar på tillväxtmarknader i Afrika, Asien, Latinamerika och Östeuropa med prioritering på låginkomstländer och länder i demokratisk transition. Nära hälften av projektportföljen omfattar verksamhet i Afrika med stora behov av förbättringar i infrastruktur – inte minst energi inklusive förnybar energi.

Swedfund är delägare i ett antal miljöteknikrelaterade bolag i länder som Kina, Indien, Vietnam och Sierra Leone exempelvis:

- *Recuperco AB* – Aluminiumåtervinning vid kemisk rening av avlopps vatten från massa- och pappersbruk i Shandongprovinsen i Kina.
- *Jacobi Carbons AB* – Tillverkning av kokosnötsbaserat aktivt kol för rening av bl.a. vatten, tillverkning i Indien, Sri Lanka, Frankrike, Tyskland och USA.
- *Polygenta Technologies Ltd.* – Grantillverkning från återvunna PET-flaskor, Indien.

Kontaktperson: Hans Midéus, hans.mideus@swedfund.se

Tillväxtanalys

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), myndighet under Näringsdepartementet, har regeringens uppdrag att analysera och utvärdera svensk tillväxtpolitik. De specifika uppdrag Tillväxtanalys har på miljöteknikområdet syftar till att höja kunskapen om miljöteknikföretagens utveckling och betydelse för ekonomin samt vilka möjligheter staten har att påverka faktorer som teknikutveckling, innovation, nyföretagande och export.

Tillväxtanalys har även uppdraget att bedriva ”en kontinuerlig framåtblickande omvärldsbevakning samt analys av framtida utvecklingsområden”.

Samtliga dessa uppdrag genomförs i nära dialog med såväl Näringsdepartementet som med berörda myndigheter och andra aktörer för att säkerställa hög kvalitet och relevans.

Inom ramen för Miljöteknikstrategin har Tillväxtanalys fått i uppdrag att genomföra särskild satsning på att utveckla statistik samt uppdraget att utvärdera strategin (N2011/3997/E respektive N2012/760/E).

Kontaktperson: Johan Harvard, johan.harvard@tillvaxtanalys.se

Tillväxtverket

Tillväxtverket, myndighet under Näringsdepartementet, har i uppdrag att stödja utveckling av entreprenörskap och regional tillväxt.

Tillväxtverket gör det möjligt för fler att förverkliga affärsidéer genom att stödja utveckling av företag och göra det enklare att bli och vara företagare, utveckla sin kompetens och öka sin konkurrenskraft på internationella marknader.

Visionen är att göra Sverige till ett föredöme för hållbar tillväxt i företag och regioner.

Myndigheten har under en längre tid arbetet med ett program som ska stödja framväxt av företag inom miljöteknik. Programmet Miljödriven Tillväxt är en fortsättning och utveckling av programmet och regeringsuppdraget Miljödrivna marknader (N2008/6391/ENT) där syftet är att öka företagets konkurrenskraft på en nationell eller internationell marknad.

Programmet riktar sig till små och medelstora företag som enskilt, tillsammans i nätverk eller i samarbete med andra aktörer vill utveckla sina affärer. Små och medelstora företag, lokala och regionala näringslivsaktörer, universitet och högskolor, intresse- och branschorganisationer, offentliga organisationer och industriforskningsinstitut kan söka stöd till affärsutvecklingsprojekt. Företagen ska ha färdigutvecklade varor och tjänster. Enskilda företag kan bland annat söka stöd för affärsutvecklingsinsatser som marknadsföringsstrategier, försäljningsstrategier, marknadsanpassning och företagsnätverk kan söka stöd för gemensamma satsningar för att erbjuda systemlösningar och utveckla affärserbjudanden. Stöd kan ges till företag som behöver höja sin kompetens för deltagande i upphandlingar.

Därtill arbetar Tillväxtverket tillsammans med Sida inom ramen för programmet DemoMiljö. Tillväxtverket har på uppdrag av Sida drivit programmet sedan 2007 som syftar till att introducera nya men beprövade, miljötekniklösningar i Sidas samarbetsländer och därmed bidra till en bättre miljö och bättre levnadsvillkor för fattiga människor.

Två typer av stöd beviljades under det tidigare DemoMiljöprogrammet. Stöd till förstudier för leverantörer av miljöteknik samt till demonstrationsprojekt för köpare av miljöteknik i ett 40-tal av Sidas samarbetsländer i Afrika, Asien, Latinamerika, Östeuropa och Centraleuropa. Den sista ansökningsomgången genomfördes hösten 2010 och de sista projekten avslutades 2012-12-01. Programmet slutrapporterades till Sida 2012-12-31.

Det nya DemoMiljöprogrammet riktar sig till de länder där Sida bedriver selektivt samarbete (Botswana, Namibia, Sydafrika, Kina, Indien, Indonesien och Vietnam). Programmet består av stöd för demonstrationsanläggningar, för introduktion av ny miljöteknik i samarbetsländerna samt planeringsbidrag, som avser att stimulera samarbete mellan svensk och utländsk part inom miljöteknikområdet och kan sökas av svenska företag, organisationer, myndigheter och institutioner som är aktiva inom området. Målet för det nya programmet är att bidra till ökad aktörssamverkan mellan parter i Sverige och ovanstående samarbetsländer för att på så sätt främja en hållbar tillväxt och ett stärkt näringsliv inom miljöteknikområdet vilket i sin tur skall bidra till förbättrade levnadsvillkor för fattiga och utsatta människor. Två utlysningar och beslutsomgångar har genomförts under 2012. En tredje kommer att genomföras under våren 2013. Programmet kommer att slutrapporteras till Sida 2014-06-30

Kontaktperson: Axel Nekham, axel.nekham@tillvaxtverket.se

VINNOVA

VINNOVA (Verket för innovationssystem), myndighet under Näringsdepartementet är den nationella innovationsmyndigheten och har till uppgift att främja hållbar tillväxt och samhällsnytta genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem.

VINNOVAs arbete med miljöteknik tar sin utgångspunkt i att miljöutmaningarna driver innovation och att innovation är centralt för att vi ska klara miljöutmaningarna. Myndighetens insatser syftar till att stärka näringslivets globala konkurrenskraft och förnyelse, att skapa

kvalitet och effektivitet i samhällstjänsterna, utveckla långsiktigt bärkraftiga ekosystem och att bidra till konkret nytta för den enskilde medborgaren genom bättre hälsa och rekreativsmöjligheter.

Samverkan är centralt för innovation och därför involveras alla typer av aktörer, t.ex. företag, universitet, institut eller myndigheter och kommuner i de olika insatserna. Förutom enskilda tekniker tar sig VINNOVA an systemutmaningarna, t.ex. Hållbara attraktiva städer. De miljöutmaningar som främst adresseras är: klimat, övergödning, vattenkvalitet, resursanvändning och ersättning av skadliga och giftiga ämnen. Då dagens miljöproblem och marknader är globala arbetar myndigheten för att skapa möjlighet för svenska aktörer att delta i internationella innovationsprocesser. VINNOVA har ett internt mål om att 75 procent av investeringarna ska kopplas till Grön tillväxt.

VINNOVA har tre uppdrag inom Miljöteknikstrategin: Forskning och kompetensutveckling inom miljöteknik (N2011/5142/E), Innovationsupphandling (tillsammans med Energimyndigheten, N2012/2124/E) och uppdrag om särskild satsning på att utveckla testbäddar för miljöteknik (N2012/3381/E).

Kontaktperson: Jonas Brändström, jonas.brandstrom@vinnova.se